

2022Z17963

Vragen van de leden **Valstar, Erkens, Brekelmans** (allen VVD) aan de Ministers van Defensie, voor Klimaat en Energie en van Buitenlandse Zaken over *het bericht «Norway oil safety regulator warns of threats from unidentified drones» en het bericht «Duitse media: lek Nord Stream vrijwel zeker sabotage «door staat»»* (ingezonden 28 september 2022).

Vraag 1

Kent u het bericht «Norway oil safety regulator warns of threats from unidentified drones»?¹

Vraag 2

Hoe beoordeelt u de veiligheidsrisico's voor de Noorse offshore gasinfrastructuur in het licht van de spanning met Rusland en de Europese afhankelijkheid van dit gas?

Vraag 3

Zijn er naast de meldingen van ongeïdentificeerde drones ook storingsmeldingen geweest aan Noorse gasinfrastructuur?

Vraag 4

Zijn dergelijke ongeïdentificeerde drones of andere verdachte activiteiten ook binnen de Nederlandse exclusieve economische zone gesignaleerd?

Vraag 5

Zijn er ten tijde van de dronemeldingen Russische schepen (privaat of van de overheid) in de buurt van de gasinstallaties gesignaleerd?

Vraag 6

Zijn er aanwijzingen dat aan Rusland te linken schepen in de buurt van de Noorse installaties varen die hun identificatie-apparatuur uit hebben staan?

¹ Reuters, 26 september 2022, «Norway oil safety regulator warns of threats from unidentified drones» (<https://www.reuters.com/business/energy/norway-oil-safety-regulator-warns-threats-unidentified-drones-2022-09-26/>).

Vraag 7

Heeft Rusland de afgelopen jaren met marineschepen of onderzoeksschepen in de buurt van Noorse installaties gevaren, zoals dat ook gebeurt bij datakabels?

Vraag 8

Welke stappen worden er gezet door Noorwegen en bondgenoten, onder meer in NAVO-verband, om de gasinfrastructuur extra te beveiligen en schepen van de Russische marine en andere aan de Russische staat gelieerde instellingen in deze regio te monitoren?

Vraag 9

Deelt u de mening dat indien Noorwegen daar behoefte aan heeft en er reële veiligheidsrisico's zijn, er een NAVO-taak ligt om de gasinfrastructuur te beveiligen?

Vraag 10

Welke voorzorgsmaatregelen hebben Noorwegen, Nederland en de andere aan de Noordzee gelegen landen genomen om dergelijke activiteiten te monitoren dan wel tegen te gaan?

Vraag 11

Kent u het bericht «Duitse media: lek Nord Stream vrijwel zeker sabotage «door staat»»?²

Vraag 12

Hoe beoordeelt u de oorzaak van de storingen en lekkages rond de Nord Stream 1-pijpleiding?

Vraag 13

Is het mogelijk dat de schade aan de pijpleiding door sabotage op de zeebodem is veroorzaakt, in plaats van handelen aan het Russische beginstuk?

Vraag 14

Welke risico's ziet u voor de onderzeese verbindingen voor gas en elektriciteit, zoals de gaspijpleidingen van Noorwegen naar Europese landen en de elektriciteitskabel tussen Zweden en Duitsland?

Vraag 15

Zijn er voorafgaand aan de storing bij Nord Stream 1 en 2 Russische schepen (privaat of van de overheid) in de buurt van de gasinstallaties gesignaleerd?

Vraag 16

Zijn er aanwijzingen dat aan Rusland te linken schepen in de buurt van gaspijpleidingen van Noorwegen naar Europese landen en de elektriciteitskabel tussen Zweden en Duitsland varen, en zich daar langer ophouden dan voor normale doorvaart noodzakelijk is?

Vraag 17

Heeft Rusland de afgelopen jaren met marineschepen of onderzoeksschepen in de buurt van gaspijpleidingen van Noorwegen naar Europese landen en de elektriciteitskabel tussen Zweden en Duitsland gevaren, zoals dat ook gebeurt bij datakabels?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Hammelburg, Sjoerdsma, Boulakjar en Boucke (allen D66), ingezonden 28 september 2022 (vraagnummer 2022Z17962).

---

² de Volkskrant, 27 september 2022, «Duitse media: lek Nord Stream vrijwel zeker sabotage «door staat»» (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/duitse-media-lek-nord-stream-vrijwel-zeker-sabotage-door-staat-b50cf61f/>).